

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

საქართველოს პატივსაცემი
ჯივნი ბიბლიოთეკა

უცნობი ავტორი

ცხორებად და
წამებად წმიდისა
მოწამისა
კოსტანტისი
ქართველისად

ცხოვრება და წამება წმიდისა მოწამისა
კოსტანტისი ქართველისა
უცნობი ავტორი

ცხოვრება და წამება წმიდისა მოწამისა

კოსტანტისი ქართველისაჲ

რომელი იწამა ბაბილოვნელთა მეფისა ჯაფარის მიერ.

I

საყუარელნო, განცხადებულ არს ყოველთათჳს, ვითარმედ არავინა იყო აღწერად იგი წიგნთაჲ, გარნა მადლითა სულისა წმიდსაჲთა, რამეთუ დიდმან მან მოსე პირველად იწყო აღწერად შესაქმისა ცისა და ქუეყანისა, რომელ არასადა ეხილვა, არამედ უწყებითა სულისა წმიდისაჲთა აღწერა იგი, ვითარცა თუალითა ხილული. და მისა შემდგომად აღწერნა სხუანიცა წიგნნი, რომელთა შინა აუწყა გამოსლვაჲ იგი ძეთაჲ ისრაელისათაჲ შემდგომითი-შემდგომად ვიდრე აღსრულებადმდე მისა. მერმე აღიწერნეს თქუმულნი იგი წინაღწარმეტყუელთანი, რომელსა ქადაგებდეს მოსლვისათჳს უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტჳსა და ჯორციელად ღუაწლისა მისისათჳს. ხოლო შემდგომად მოსლვისა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტჳსა აღწერნეს ოთხნი ესე ევანგელენი, რომელთაგან ეხარების ნათესავთა მომავალთა მოსლვაჲ იგი უფლისაჲ და განგებულებაჲ მისი ჯორციითა მით, რომელ-იგი მიიხუნა ქალწულისა მარიამისგან წყალობისათჳს ჩუენისა. და ამისა შემდგომად საქმენი მოციქულთანი, ვითარ-იგი მოჰვლიდეს ყოველსა სოფელსა და ახარებდეს სიტყუასა მას ცხოვრებისასა. და მრავალთა ჰრწმენა მათი და ნათელ-იღებდეს სახელითა მამისაჲთა და ძისაჲთა და სულისა წმიდისაჲთა. ხოლო მარადის მტერი იგი და მოშურნჳ არავინ დასცხრა წინააღდგომად ჭემმარიტებისათჳს და აღაზრზნნა მეფენი მის ჟამისანი და იგინი აიძულებდეს მორწმუნეთა მათ მსახურებად კერპთა თჳსთა, ხოლო რომელნი არა ერჩდეს მათგანნი, მოსწყუედდეს მათ პირითა მახლისაჲთა და ცეცხლითა დასწყუევდეს. მაშინ აღ-ვინმე-დგეს კაცნი მორწმუნეთაგანნი. იწყეს აღწერად ცხოვრებაჲ წმიდათა მოწამეთაჲ და ვითარ სახით არნ აღსასრული ღუაწლისა მათისაჲ სადიდებელად

წმიდათა მოწამეთა და აღსაბამებელად, რომელთა შური- იგი საღმრთოდ აქუნდეს. ამისვე მიზეზისათვის, მეცა არა ღირსმან, ვინებე მიბამებად პირველთა მათ და აღვწერე ცხორებად და წამებად წმიდისა და ნეტარისა [მოწამისა კოსტანტისი], რომელი იყო დღეთა ჩუენთა, მეფობასა ღმრთის- მსახურისა თეოდორა დედოფლისა, რომელი-იგი მეუფებდა სამეფოსა ბერძენთასა, ვიდრე-იგი ყრმაღა იყო ძე იგი მისი მიქაელ. ამან ნეტარმან განწმიდა საბერძნეთი ყოველი საცთურისა მისგან, რომელი იყო დღეთა ქმრისა მისისათა ხატისა ურწმუნოებისად, და განამტკიცა ლუაწლი ბერძენთად და მრავალნი ჭალაკნი აღამწნნა, რომელნი მოოკრებულ იყვნეს აგარიანთა მიერ.

II

მას ჟამსა ოდენ იყო ვინმე ქუეყანასა ქართლისასა, სანახებსა ზენა- სოფლისასა, კაცი, რომელსა სახელი ერქუა კოსტანტი, რომელსა ეწოდა კახი სახელად მამულისა მის ქუეყანისა. კაცი ესე იყო წარჩინებულ ფრიად და დიდ ყოველსა ქუეყანასა ქართლისასა, ფრიადი სიმდიდრე აქუნდა და მრავალი შუებად აქუნდა ამის სოფლისად, და განთქმულ იყო სახელი მისი ქუეყანათა შორიელთა, ვიდრემდის მეფეთაცა მისმენილ იყო მისთვის. და ესე ნეტარი შემკობილ იყო ორ-კერძოდთავე მით საქმითა, ვითარცა ხსნ ფურცლითა და ნაყოფითა. და აქუნდა მას სარწმუნოებად უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტეს მიმართ, შეუორგულებელი და უმტკიცესი მათათად, და კეთილად აქუნდა ნეტარსა მას

სარწმუნოებად მღდელთ-მოძღუართა მიმართ და ყოველთა მოწესეთა ეკლესიისათა, ვითარცა იგი ღირს არს და მართლ. და უყუარდეს მას მონაზონნი და აქუნდა მათა მიმართ სარწმუნოებად და მოსწრაფე იყო მსახურებასა მათსა. და უკუეთუ ვინმე მონაზონთაგანი, გინა ყოვლადვე მოწესეთაგანი მივიდის სახლად მისა, მიეგებვინ იგი სიხარულით, თაყუანის სცის პირსა ზედა ქუეყანისასა და ფრიად განუსუენის მას და მრავლითა ნიჭითა წარგზავნის იგი.

ხოლო სტუმარ-მოყურებისა და გლახაკთ-მოწყალებისა მისისათვის

ვერვის ძალ-უც მითხრობად ღირსად, არამედ მცირედი ოდენ რაიმე ვთქუათ: ვინ, სადა ვინ მივიდა მისა მშიერი ანუ წყურიელი და არამცა განადლო იგი, ანუ შიშუელი და არა შემოსა იგი სიხარულით?! მრავალნი მოივლტიედ მისა შორით ქუეყანით ლტოლვილნი თანამდებთა თვსთაგან, ხოლო მან მხიარულებითა დიდითა გარდაიკადის თანანადები იგი მათი. ვინ სადა იხილა მან ობოლი და გინა ქურივი და არა მსწრაფლ ილუაწა იგი?! და ამას ყოველსა თანა ფრიად მოლუაწე იყო იგი ნაკლულევანთათვს სახლისა თვსისათა, რამეთუ ესმინა თქუმული იგი პავლწს მოციქულისაჲ, ვითარმედ "უკუეთუ ვინმე თვსთა და უფროდსა სახლეულთა არა მოლუაწე იყოს, სარწმუნოებაჲ უარ უყოფიეს მას და არს იგი ურწმუნოთა უძვრწს". აქუნდა ნეტარსა მას სიმდაბლწ და თავსდებად უფროდს ყოველთა კაცთა, რამეთუ ესმინა სიტყუად იგი მქსნელისა და მაცხოვრისაჲ, ვითარმედ "ისწავეთ ჩემგან, რამეთუ მშვდ ვარ და მდაბალ". და შეერაცხა თავი თვსი უცოდვილწს ყოველთა კაცთა და ცრემლოინ იგი ცოდვათა თვსთათვს და მრავალ-გზის თქვსცა. ვითარმედ "არავინაჲ ვესავ მოტევებასა ცოდვათასა, გარნა დათხევითა სისხლთა ჩემთადთა მისთვს, რომელმან იგი დასთხივნა სისხლნი ჩუენთვს".

III

გული უთქუმიდა ნეტარსა მას მისლვად იერუსალწმად და თაყუანის-ცემად წმიდასა გოლგოთასა. სადა-იგი იქმნა განახლებაჲ ჩუენი მარჯუენისაგან მალლისა და ნათლით- შემოსილისა და ცხორების-მომცემელისა საფლავისა და წმიდისა სოინისა, დედისა ეკლესიათაჲსა, და ყოველთა წმიდათა ადგილთა, რომელთა დადგეს ფერწნი უფლისანი.

და ვითარცა მიიწია იგი იერუსალწმად და მოილოცნა წმიდანი ადგილნი, და საფასწ დიდ-ძალი მისცა ეკლესიათა, გლახაკთა და მკვდრთა იერუსალწმისათა. და მერმე გამოვიდა იერუსალწმით და მოვლნა

ყოველნი მონასტერნი უდაბნოდსანი და მკვდრნი იორდანისანი, და მრავალი განსუენება და ნუგეშინის-ცემა მიჰმადლა მათ. ხოლო მათ მრავლითა ლოცვითა და კურთხევითა წარმოგზავნეს იგი. და ვითარ მოიქცა იგი ქუეყანადვე თჳსა, ცხონდებოდა იგი ბრწყინვალედ მრავლითა ღმრთის-მსახურებითა. და მიერთგან არღარა დააცადებდა იგი სურვიელად კითხვასა იერუსალჴმის მშჳდობისა და აღმწნებასა გლახაკთასა, რომელნი მყოფ იყვნეს მას შინა, და რად წელიწად, წარსცის ერთსა მსახურთა მისთაგანსა სამი ბევრი ვეცხლი, რომელიმე მისგანი წმიდათა ადგილთათჳს და რომელიმე უდაბნოთათჳს და რომელიმე გლახაკთათჳს, რომელნი მკვდრ იყვნეს იერუსალჴმს შინა. რამეთუ ესმინა მცნებად იგი პავლჴსი მოციქულისად, რომელი მიწერა კორინთელთა მიმართ, ვითარმედ "ნამეტნავი ეგე თქუენი იყავნ ნაკლულევანთა მათთჳს, რომელნი არიან იერუსალჴმს, რადთა მათიცა იგი ნამეტნავი იყოს თქუენისა მის ნაკლულევანებისათჳს".

და ვითარ მოხუცებულ იყო, იქმნა ნეტარი იგი ოთხმეოცდახუთისა წლისად. ჟამთა ოდენ ჰასაკისა მისისათა აღდგა დევნულება დიდი ქრისტეანეთა ზედა ყოველსა ქუეყანასა ქართლისასა, და იყვნეს წყობანი დიდნი და [მოისრნეს] მრავალნი ქრისტეანეთაგანნი მათ შინა, რომელნი იღუწიდეს ჯულისათჳს ქრისტჴსისა. ხოლო ნეტარი იგი შეიპყრეს ჳელად, ვითარცა წინამძღუარი და წარჩინებული ყოველსა ქუეყანასა ქართლისასა და პირ[ველ]ი ნათესავთა მისთად, და შებორკილეს იგი და ეგრჴთ წარიყვანეს ქალაქად ტფილისად და შეაყენეს იგი საპყრობილესა. ხოლო იგი ყოვლადვე არა შეშინდა, არცა შეძრწუნდა, არამედ სიხარულით შეიწყნარა მოწევნული იგი მის ზედა და ჰმადლობდა იგი უფალსა. ხოლო შეპყრობად იგი

ნეტარისა მის კაცისად არათუ თჳნიერ რადმე ღმრთისა იყო, არამედ, რომელი-იგი განაგებს ყოველსავე და მისცემს მიზეზთა ცხორებისათა ნათესავსა კაცთასა დაფარულითა განგებულებითა. ამას ზედაცა ინება სიხარულითი იგი მშჳდობად, რადთა სახილველ იყოს ანგელოზთა და კაცთა კეთილი იგი საფუჳარი გულს-მოდგინებისა მისისად, რომელი-იგი

მან წინადასწარვე იცოდა, არამედ არა დააცადა წინა- დაპყრობად მისი, რამეთუ ესვიდა ახოვანსა მას თვსსა და ვითარცა იგი იყო იობის ზედა და ყოველთა წმიდათა შემდგომითი-შემდგომად.

IV

და ვითარ წარადგინეს ნეტარი იგი ტფილისს შინა წინაშე მძლავრისა მის, რომელსა სახელი ერქუა ბულა, აყუედრებდა იგი მას და ეტყოდა: “ანუ არა უწყოდეა შენ, რამეთუ [ვერ] განრინებად იყავ სივლტოლითა შენითა კელთაგან ჩემთა, რამეთუ არავინ არს განდგომილთაგანი, რომელსაცა არა ვსძლე, და არცა რომელი განემზადების წყობად ჩუენდა და არა ვერეოდეთ, რამეთუ აჰა ესერა მოგუცნა თქუენ ღმერთმან დღესა ამას მოსასრველად კელთა ჩუენთა”.

მიუგო მას სანატრელმან კოსტანტი და ჰრქუა: „მეცა უწყი, ვითარმედ ღმერთმან მიგუცნა კელთა თქუენთა, არამედ არა სიყუარულისა თქუენისათვს, არცა საქმეთა თქუენთათვს კეთილთა, არამედ რამეთუ არა დავიმარხენით ჩუენ მცნებანი მისნი. ამისთვსცა ნათესავითა მით ურჩებისადთა განგუკაფნა ჩუენ, რამეთუ მრავალ-გზის იერუსალჴმიცა მისცის უფალმან კელთა უცხოთესლთასა, რაჟამს არა ვიდოდინ იგინი გზათა მისთა, ხოლო ჩემდა კეთილ არს, რამეთუ დამამდაბლა მე უფალმან, რადთა დავიმარხე მცნებანი მისნი“. და სიმჴნით დაითმენდა იგი უკეთურისა მის მძლავრებათა, რამეთუ ეკსენა მას სიტყუად იგი ღმრთისად, რომელსა იტყვს: "ნეტარ იყვნეთ თქუენ, რაჟამს გდევნიდენ და გყუედრიდენ და თქუან ყოველი სიტყუად ბოროტი თქუენდა მომართ სიცრუვით ჩემთვს". და ვიდრე პყრობილდა იყო მოწამჴ ქრისტჴსი ტფილისს შინა, მიწერა წიგნები ყოველთა მიმართ მეუდაბნოეთა ქალაქისათა და მამასახლისთა მონასტრისათა, რომელსა წერილ იყო ესრჴთ: „უწყი მე, რამეთუ გასმიეს თქუენ, რად ესე მოაწია ღმერთმან ჩემ ზედა ცოდვათა ჩემთათვს, არამედ გევედრები თქუენ, წმიდანო მამანო და ჴემმარიტნო მოლუაწენო ქრისტჴსნო, რადთა მოიკსენოთ სურვილი ჩემი და სარწმუნოებად თქუენდა მომართ და ინებოთ ჩემთვს ლოცვისა

ყოფად უფლისა მიმართ, არა ხოლო თუ რადთამცა მიჰსნა მე კელთაგან უსჯულოდსათა, არამედ რადთა მომცეს მე ძალი ქრისტემან, ჭემმარიტმან ღმერთმან, წინამდებარისა ამისთვის საბრჯისა, რომელი დაურწყავს მტერსა ჩემსა, რომელთა ჰნებავს დაბრკოლებად ჩემი გზისა მისგან, რომლისათვის ჰსურის სულსა ჩემსა“.

V

და შემდგომად მცირედთა [დღეთა] შეკრეს იგი ფიცხლითა საკრველითა რკინისადთა და წარსცეს იგი ქუეყანად ბაბილოვნისა ქალაქსა, რომელსა ჰრქვან სამარად. მიჰგუარეს იგი მეფესა მას ისმაიტელთასა, რომელსა სახელი ერქუა ჯაფარ ძე აბრაჰამისი. ხოლო რაჟამს წარადგინეს მოწამე ქრისტესი წინაშე მისსა, ჰრქუა მას: “აჰა ესერა მოცემულ ხარ შენ კელთა ჩემთა და მეუფებად მაქუს შენ ზედა ყოფად კეთილისა და ბოროტისა, არამედ ისმინე და მერჩდი მე, აღიღე რჩული ჩუენი და უვარ-ყავ ცთომად. იგი შენი ქრისტეს ღმრთისათვის, რამეთუ გონიერად გხედავ შენ, და ვითარ აწ ლიტონსა კაცსა, დედაკაცისაგან შობილსა, ღმრთად აღიარებ? დასცხერ ამიერითგან, რამეთუ ვერ შესაძლებელ არს სიტყუად, ვითარმცა ძე ესუა ღმერთსა. ხოლო აწ

მოიქეც ცთომილებისაგან შენისა და მიიღო ჩემგან კეთილი და უაღრესი პატივი და გყო შენ თანამზრახუელად ჩემდა და უდიდებულწს ყოველთა მოყუასთა შენთა. და უკეთუ არა ისმინო ჩემი, სიკუდილითა მოჰკუდე შენ პირითა მახვლისადთა, და ჯორცნი შენნი მივსცნე საჭმელად მფრინველთა ცისათა, და ვინ არს, რომელმან განგარინოს შენ კელთაგან ჩემთა”. მიუგო მას წმიდამან მოწამემან ქრისტესმან და ჰრქუა: “მეცა უწყი, რამეთუ კელმწიფებად გაქუს ჯორცთა ჩემთა ზედა, არამედ არა სულსა, ვითარცა იტყვს უფალი ჩემი და ღმერთი, ამისთვისცა არა მეშინის მე მახვლისაგან შენისა, არამედ მისა მეშინის, რომელი-იგი შემძლებელ არს მოწყუედად სულისა და ჯორცთა და კუალად კელმწიფებად აქუს განცხოველებად, ვითარცა იგი მოსიკუდიდ, ამისთვისცა სიხარულით

მოვითმენ სახელისა მისისათჳს, რამეთუ იგი არს ჭეშმარიტი ღმერთი, ძლიერი ჳელმწიფე და მთავარი მშჳდობისა, მამა მერმეთა მათ საუკუნეთა, ვითარ წერილ არს. აწ უკუე ვითარ შეურაცხ-ვყო იგი და ვერჩდე ბრძანებასა შენსა და რჩულსა თქუენსა, რომელთა წინაღსწარმეტყუელი გუაყუედრებს და იტყვს: "არა ესმის ქანანს, არცა გამოჩნდა თემანს, არცა ძეთა აგარისთა მეფეთა და მეზღაპრეთა გამომეძიებელთა გონიერებისათა ქუეყანასა ზედა, ხოლო გზად იგი ჭეშმარიტებისად არა გულისჳმა ჳყვეს და არცა მოიჳსენნეს ალაგნი მისნი და წარწყმდეს იგინი მსგავსად მისა". აწ რომელსა წინაღსწარმეტყუელი შეასმენს ესრწთ და წარწყმედასა აქადებს, ვითარ მათი ვისმინო, არამედ აღასრულე ჩემ ზედა, რად-იგი გეგულების".

ხოლო ვითარცა ესმნეს სიტყუანი ესე მეფესა მას, აღივსო იგი გულის-წყრომითა დიდითა და რისხვად გულის-წყრომისა მისისად სასტიკებით უფროდსლა აღატყდებოდა მის ზედა და ბრძანა მიცემად მისი საჳყრობილესა ფიცხელსა. და მიავლინა მისა ორნი იგი ერისთავნი, რომელნი ტყუეობითვე მიეყვანნეს სომხითით და უვარისყოფითა ქრისტწსითა ჰატივ-ცემულ იყვნეს მის წინაშე. და ვითარ მივიდეს იგინი, ჰრქუეს ნეტარსა მას: "ამას იტყვს უფალი ჩუენი მეფწ, ვითარმედ ერთ-გზის გამხილებდა უგუნურებასა შენსა, რამეთუ სამ-გზის რჩულ-დებულ არს ჩუენდა ურწმუნოთა მხილებად. აწ ისმინე ჩუენი, რადთა სცხონდე, და ნუ ესავ სასოებასა მაგას არა სასოსა, რამეთუ ღმრთისა მიერ მოცემულ ხარ შენ ჳელთა ჩუენთა და ჩუენცა ესრწთვე გაზრახებთ შენ: ნუ დადგრომილ ხარ შენ სიფიცხლესა მაგას შინა, ვითარცა უგულისჳმოფ, რამეთუ გონიერად გიცით შენ. და ჩუენცა ქრისტეანენივე ვიყვენით, არამედ ვერ შეუძლეთ წინააღდგომად ბრძანებასა მეფისასა, ამისთჳსცა მოვიგეთ მისგან ჰატივი,ხოლო საუკუნესა მას ცხორებასა, ვინ უწყის, რად უმჯობწს არს".მაშინ მიუგო წმიდამან კოსტანტი მოვლინებულთა მათ და ჰრქუა: "ესრე არქუთ მეფესა თქუენსა: [ნუ]ჳგონებ რასა ესევეთარსა საქმესა ჩემგან, დაღაცათუ ჩუეულებად მეფეთად ბაბილოვნისათად გაიძულებს შენ, რამეთუ იგინიცა წინააღმდგომ იყვნეს ჭეშმარიტებისა,

არამედ ბრძანე შენ ყოფად, რად იგი გეგულებს ყოფად, იქმოდე. ხოლო თქვენ რადასა ზედამდგომელობთ და დამესხმით, ვითარმცა მეცა თქვენ გემსგავსე? ამიერიტგან განმეშორენით ჩემგან, რადთა გამოვიძინე მე მცნებანი ღმრთისა ჩემისანი”. და აღიპყრნა ჳელნი თჳსნი ზეცად, აღალო პირი თჳსი წინაშე მათსა და იტყოდა: “გიგალობ შენ, უფალო, ღმერთო ძალთაო, ღმერთო საუკუნეთაო, რომელმან მომეც მე ძალი წინააღდგომად უკეთურისა ამის მსაჯულისა, ვითარცა იგი წინადაწარ სთქუ, ვითარმედ "თქვენ მომცენით გულნი თქუენნი და მე მიგეც ძალი ჩემი". ღირს მყავ მე ნათელსა პირისა შენისასა, რამეთუ შენდა მოვივლტი, ქრისტე, მეო ღმრთისაო. და აჰა ესერა მოუძღურებულ ვარ მე ყოველთაგან წარმართთა სახელისა შენისათჳს წმიდისა, უფროდსა უსჯულოდსა ამისგან მეფისა. და აწ, უფალო ღმერთო ჩემო, შეიწირე მსხუერპლი ესე ჩემი და შეივედრე სული ჩემი ჳელთაგან წარმართთასა და მომმადლე აღთქუმად, რომელ აღუთქუ, ვითარმედ "რომელთა აღმიარონ მე წინაშე კაცთა, პატივ-სცეს მამამან ჩემმან". და ვითარცა იგი ამასვე ადგილსა ადიდეს წმიდანი იგი ყრმანი, რომელთა აღგიარეს შენ, და მეცა ღირს მყავ მათ თანა, რომელი-ეგე გამოსჩნდი მათ თანა მეოთხედ.

და ვითარცა ესე მე აღგიარებ წინაშე უსჯულოდსა ამის მეფისა, შენცა, სახიერო უფალო, აღმიარე მე წინაშე ანგელოზთა შენთა. და ვითარცა იგი დღეინდელსა დღესა, ამას დღესა შინა ადიდე ღირსი შენი მოწამე წმიდად გიორგი და შეიწირენ შრომანი მისნი და დათხევაჲ უბიწოდსა სისხლისა მისისაჲ, შეიწირენ უნდო[ნი]ცა ესე სისხლნი ჩემნი და მომეც მე ნაწილი მის თანა, რადთა წილ-მხუდეს რჩეულთა შენთა თანა, რამეთუ სამკვდრებელი შენი მტკიცე არს ჩემდა”.და ამას რად იტყოდა წმიდად მოწამე, ნაკადულნი ცრემლთანი გარდამოდოდეს თუალთაგან მისთა ჩუეულებისაებრ მისისა, ხოლო გარემოს მდგომარენი იგი მისნი სცემდეს პირსა მისსა და მრავლითა ტანჯვითა სტანჯვიდეს მას, არამედ ენაჲ მისი ვერ დააბრკოლეს გალობად. ხოლო ერისთავნი იგი მოიქცეს და უთხრეს მეფესა მას ყოველი, რადცა ესმა და იხილეს. მაშინ უფროდსა განრისხნა

მეფე იგი და წარავლინა იგინი და უბრძანა მოკუეთად თავისა მისისად, არამედ ამით გამოსცდიდაცა მათ, რამეთუ აქუნდა იჭვ მათა

მიმართ. ხოლო იგინი მივიდეს და სცემდეს მახვლითა ქედსა მისსა წინაშე დალიქსა მას და ვერარას ავნებდეს მას. და ვითარ აუწყეს ესე უსჯულოსა მას მეფესა, წარავლინა მან ერთი წინაშე მდგომელთაგანი უცხოთესლი და მან მოკუეთა თავი მისი მახვლითა, და შეართუა მეფესა თვსსა, ვითარცა იგი თავი იოანე ნათლის-მცემელისაჲ ჰპროდეს.

VI

ხოლო გუამი მისი დამოჰკიდეს ძელსა ფრიად მაღალსა. ყოველმან ერმან იხილეს სასწაული დიდი გუამსა მას ზედა. და მივიდა წმიდაჲ იგი

მოწამე ქრისტესი ადგილსა მას განსასუენებელისასა, რომლისაგან განშორებულ არიან ყოველნი სალმობანი, მწუხარებანი და ჭირნი, სადა-იგი ხედავს ნათელი პირისა შენისაჲ, უფალო, სადა-იგი ვერ მისწუთებიან ენანი ძვრის-მეტყუელთანი, არამედ სიხარული დაუსრულებული არს მუნ და წმიდათა ანგელოზთა თანა მოქალაქობაჲ. ხოლო აღესრულა იგი კეთილითა აღსარებითა თუესა ნოენბერსა ათსა, დღესასწაულსა წმიდისა გიორგისსა, რომლისაგა თანა ზიარ იქმნა, დღე იყო პარასკევი, დასაბამითაგანნი წელიწადნი იყვნეს ექუს ათას ოთხას ორმოცდა ათშვიდეტი, ხოლო ზედაწერილსა ისმაიტელთასა ორას ოც და ათორმეტსა. და ესე მრავლისაგან მცირედ აღიწერა სიმკნეთაგანი წმიდისა კოსტანტისი, რადთა იყოს თქუმილი ესე შემოკლებულ და სრულ, რადთა არა იყოს შემაწუხებელ ნაკლულევანებითა, არცა ნამეტნავ განგრძობითა სადიდებელად მამისა და მისა და წმიდისა სულისა, აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე ამჴნ.

VII

და ვითარცა მიესმა პირველმოკსენებულთა წმიდათა მეფეთა

მარტვლობად წმიდისა კოსტანტისი, განიხარეს სიხარულითა დიდითა და მისწერეს ებისტოლჳ შვლთა მიმართ მისთა და ნათესავთა სახლისა მისისათა, რამეთუ ფრიად მრავალ იყვნეს იგინი, რომელსა წერილ იყო ესრჳთ: “რამეთუ, რომელნი-იგი პირველად სიტყუანი მოიწეოდეს სასმენელთა ჩუენტა, რომელ-იგი იქმნებოდა თქუენ მიერ სიმართლისათვს და იქადაგებოდა, ხოლო აწ საქმენი თქუენნი, რომელთა იქმოდეთ, მოწამე არიან თქუენდა და თქუმული იგი დაემტკიცა ფრიად და დაენერგა კეთილად შჯულიერობად თქუენი. და ჭემმარიტად გულს-მოდგინებისა თქუენისა საქმჳ, რამეთუ მცირითა მით მიზეზითა, რომელი იყო დამტკიცებულ გულთა თქუენტა სარწმუნოებად, გამოაცხადეთ იგი უღმრთოთა ზედა და ვითარცა სრულნი ქრისტეანენი, ყოველნი ერთბამად ერთ-სიტყუა იქმნენით, და ვითარცა ერთსა შჯულსა შინა იყვნით, და უფალსა პირის-პირ თქუენსა ყოველსა ჟამსა ხედევდით, შეურყეველნი ურთიერთას დაადგერით სასოებითა ქრისტჳსითა მტერთა ზედა ჯუარისათა და ქრისტჳს თანა მოსწრაფებით მამაკაც იქმენით და პირნი მათნი გინებითა აღავსენით და ძლევით-შემოსილთა შეერთებულთა სივლტოლად იგი მათი განუცხადეთ. და ესე იქმნა ძალითა ღმრთისადათა საქმჳ განსრულებული და სიქადული მამათა თქუენტად. და რადთა დავატკბნეთ სიტყუანი ჩუენტვს და თქუენტვს, ჯერ არს [მოკსენებად ღუაწლი] ნეტარისა ამის მოწამისა კოსტანტისი და წინააღდგომად სიმენისა მისისად მტერთა მიმართ უხილავთა. და გიჩუენო თქუენ, საყუარელთა ჩუენტა, რომელნი-ეგე ხართ ჭემმარიტად შვილნი მისნი და ხატნი ჯორციელებისა მისისანი, ვითარმედ რაჟამს ჰბრძოდა იგი ეშმაკთა, შიშითა ღმრთისადათა ჯორჳნი თვსნი წინადაუპყრნა, არათუ სიწმოთა ამით საქმითა ჯორციელებისადათა მიმხედველ იყო, არცაღა ბრწყინვალე უჩნდა მას ნათელი მზისა ამის წარმავალისად, არცაღა ტკბილ უჩნდა მას სიმცხინვარჳ მზის-თუალისად განქარვებადი და გულისწყრომითა ნათლისა მის მომავალისადათა ღრუბლად ჰხედვიდა მზესა ამას აღმომავალსა და სიყუარულითა ქრისტჳსითა ყოველნი გემონი სოფლისანი, ვითარცა სისხლი კბილთად, ეგრეთ წარმოჰნერწყუა

სურვილითა დიდისა მის გულის- სათქუმელისადათა და სიბრძნითა ზრახვისა მისისადათა ძმა ცულებსა მიმართ. ამისთვისცა ყოველი დიდებად ამის სოფლისადა, ვითარცა ნაგევი, ეგრეთ შეჰრაცხა, რადთა ქრისტე ოდენ შეიძინოს, და აწ ამისთვისცა მისნი არიან ცანი და ქუეყანადა და ყოველი, რად არს მას შინა, რამეთუ ყოველივე დაუტევა და ღმრთისა ოდენ იქადოდა, რომელი - იგი ქებულ არს ღმრთისა მიერ და ანგელოზთა მისთა და საქმეთა მისთაგან უკუნისამდე იქების.

აწ არა გვკმს ჩუენ ნუგეშინის-ცემად თქუენი მისთვის, ვინადთგან იგი არს ნუგეშინის-მცემელი და მეოხი ჩუენი და თქუენი წინაშე ქრისტესა, არამედ დაუტეოთ აწ არადატეობილი ესე და თქუენდა მოვიქცეთ სიტყუად, შეწყნარებულთა ღმრთისათა და ჩუენთა, და სადგურისა თქუენისა პატიოსნებად ჩუენ წინაშე წარსრულისა მის პატივითა სიტყვთ და საქმით გაუწყო თქუენ, რადთა გულ-პყრობილ იყვნეთ ჩუენდა მომართ და დაეფარნეთ ქუეშე ფრთეთა მეუფებისა ჩუენისათა, რამეთუ ნებასა შჯულისასა მხედველ ხართ და ყოველი, რომელი მას წინააღუდგების, განაგდებს ქრისტესა, თქუენ შორის მეტყუელსა. მოსწრაფებით ისმინეთ და მის მიერ ცხებულთა თავნი თქუენნი დაუმაბლენით და უღელსა ჩუენსა ქუეშე ქრისტეს-მიერსა ქედნი თქუენნი წარუპყრენით და სუბუქისა ტვრთისა ჩუენისა აღვიდებად მკართა თვსთა ზედა არა გარე-წარიცოდეთ. თქუენ ხართ ჭემმარიტნი მინდობილნი უფლისანი და მთასა სიონსა ემსგავსენით და გოდოლ-ძლიერებისადა პირსა მტრისასა ეჩუენენით. თქუენ საქმეთაგან გამოაცხადეთ, ვითარმედ კუალსა ღმრთისა[სა] და კაცთა მიერ საკვრველისა მის მამისა თქუენისა კახადა [სათნოებასა] მოსწრაფებით შეუდეგით, სტუმართ-მოყუარებითა და გზათა-მამშვდებელობითა, მონაზონთა და შორიელთა შეწყნარებითა. აწ ამას ზედა დაადგერით და სრულ ყავთ მოქალაქობად ნეტარისა მის, რამეთუ საფარველმან მეფობისა ჩუენისამან ილუაწოს თქუენთვის და მთამან სიდიდისა ჩუენისამან ქრისტეს-მიერმან აღადგინოს დაბრკოლებად თქუენი, და აწ ამას ზედა იქმოდეთ და მით გულპყრობილ იყვნით.

ამას არათუ თქვენ ოდენ გიბრძანებთ, არამედ ყოველთა, რომელნი ჩუენ-კერძო და ჳელთა ქუეშე ჩუენსა არიან ქართველნი, რამეთუ ყოველთავე ქრისტჳს-მოყუარეთა და მეფობისა ჩუენისა ღმრთისა-მიერთა და ვითარცა შვილთა საკუთართა თქუენტა თანა შევჳრაცხ, არამედ კუალად აღდეგით და განძლიერდით უფლისა მიერ. და სიდიდითა ძალისა მისისაჲთა ლახუარნი თქუენნი მტერთა ზედა განაბრწყინვენით და ნუვის სცემ მათგანსა თქუენ შორის სამკჳდრებელსა, რაჲთა მიიღოთ კეთილი ჩუენი და აღთქუმული იგი კეთილის-მოქმედთათჳს უფლისა მიერ მოიღოთ”.